

Skriftlig eksamen

4112 Arealplanlegging og miljørett
05.05.2017

Tid/Time :	5 timer (9-14)
Målform/Language :	Bokmål
Sidetall/Pages :	4 med forsiden
Hjelphemiddel/Aid :	Lovtekster med egne merknader
Merknader/Notes	Ved bedømmelse teller alle del-oppgavene likt
Vedlegg/Appendix :	Ingen

Sensuren blir offentliggjort på studentweb

The results will be published on Studentweb.

**EKSAMEN I
4112 AREALPLANLEGGING OG MILJØRETT**

Alle del-oppgaver (bokstavert) teller likt.

Oppgave 1. GIS

- a) *I GIS benytter vi ofte geometrier til å beskrive plasseringen og utstrekning av objekter som skal vises på et kart. Geometrier klassifiseres i hovedtypene «punkt», «kurve», «flate» og «volum». Geometri typen «kurve» kan videre inndeles i ulike undertyper. Den mest vanlige undertypen kalles «polylinje» (eller «polyline» på engelsk). I noen sammenhenger benytter vi alternativt et av de litt mer upresise begrepene «vektor» eller «linje» når vi egentlig snakker om en «polylinje».*

Forklar kort hva som kjennetegner en «polylinje». Hva er grunnen til at kurvetypen «polylinje» benyttes så ofte i GIS? Benytt gjerne en figur for å illustrere svaret ditt.

- b) *I øvelse 4 var et av temaene digitalisering av kurver ved hjelp av skjermdigitalisering. I denne øvelsen benyttet vi verktøyet «Line» (eller «Linje» på norsk) til å digitalisere ATV-veier som «polylinjer».*

Forklar kort hovedpunktene i prosessen med å digitalisere ATV-veiene.

- c) *Et av punktene som ble nevnt i oppskriften for digitalisering omhandlet begrepet «snapping».*

Forklar kort kva som menes med begrepet «snapping» og forklar spesielt hvorfor «snapping» er så nyttig i forbindelse med digitalisering.

- d) *I øvelse 4 ble kartlagene «Toporaster», eller «Ortofoto 20 cm» benyttet som kilde for digitaliseringen. Begge disse viser kartinformasjon som et «raster», og derfor ikke som geometrier.*

Forklar kort hva som menes med begrepet «raster». Benytt gjerne en figur for å illustrere svaret ditt.

Oppgave 2. Arealplanlegging i Norge

Den fysiske arealplanleggingen i Norge reguleres i hovedsak av det offentlige gjennom Plan og bygningsloven (PBL).

- a) Hvorfor anses arealplanlegging som en viktig offentlig oppgave?
- b) Hvilke arealplantyper har vi etter PBL?
- c) Hva er hensynssoner?
- d) Hva er innsigelse?
- e) Hva er INON?
- f) Forklar kort den økologiske begrunnelsen for disse ‘tommeltottreglene’ for arealplanlegging:

Begrep	Bedre	Dårligere
Avstand		
Form		
Kompakt		

Oppgave 3. Miljørettslige prinsipper

- a) *Til tross for at Norge er medlem av IWC (Internasjonale hvalfangstkomisjonen), har Norge fortsatt tillatt noe fangst av vågehval etter å ha reservert seg mot moratoriet (full fredning) i IWC. Pga. dette moratoriet, er mange hvalarter i dag i sterkt framgang, inkludert vågehvalen. I 2016 besluttet Fiskeridirektøren å åpne for fangst av til sammen 880 vågehval, og i 2017 er denne kvoten økt til 999 vågehval (FOR-2017-03-20-359-Forskrift om regulering av fangst av vågehval i 2017).*

Hvilket miljøprinsipp ligger bak en slik beslutning, og hvor i lovverket er dette prinsippet hjemlet?

- b) Gi eksempler på andre miljørettslige prinsipper som nå er lovhjemlet, og hvordan de kan være aktuelle i arealplanleggingen.

- c) *Hvis det er motstrid mellom ulike lover og forskrifter er det normalt noen prinsipper som legges til grunn for å vurdere hva som eventuelt gis forrang.*

Hva menes med å bruke *Lex superior* prinsippet, *Lex posteriori* prinsippet og *Lex specialis* prinsippet i slike tilfeller.

Oppgave 4. Arealplanlegging og miljørett

- a) Det planlegges for tiden et stort forbrenningsanlegg og pelletsfabrikk på Håbakken rett ved Lærdalselva, en av Norges beste lakseelver. Hvilken miljølover er aktuelle som kan hjemle at tiltakshaver får nødvendige tillatelser, og på hvilke grunnlag kan en slik tillatelse gis?
- b) Hvis det gis tillatelse til utslipp for dette forbrenningsanlegget, gis denne normalt for 10 år. I hvilke tilfeller åpner loven for at det er mulig å endre betingelsene før 10 år er gått? Hvis det gis tillatelse til å bygge, hvor lenge gjelder den?
- c) Hvordan definerer lovverket hvem som har status som en part i sak og i hvilken lov finner du dette?
- d) Forutsett at bedriften gis nødvendige tillatelser til tiltaket. Hvem av de rettssubjekter som er angitt under vil dere anta er part i saken? Gi en kort begrunnelse for dine standpunkter.
- Bedriften i Lærdal som søker utslippskonsesjon til luft og vann
 - Tilvarende bedrift i nabokommunen Årdal
 - Elveeier med fiskerett
 - Fisker med fiskekort
 - Turister langs elva
- e) Det er viktig å få status som part i en sak, på grunn av mange rettigheter som er lovbestemt i fm slik status. Angi noen av disse rettighetene.
- f) En av kommunestyremedlemmene i Lærdal kommune er grunneier der bedriften ønsker å etablere forbrenningsanlegget. Kommunestyret må derfor ta stilling til hans habilitet. I hvilken lov og paragraf omhandles habilitets-spørsmålet? Grunngi også hvorfor du mener denne personen er habil eller inhabil i denne saken.

Skriftleg eksamen

**4112 Arealplanlegging og miljørett
05.05.2017**

Tid/Time :	5 timer (9-13)
Målform/Language :	Nynorsk
Sidetall/Pages :	4 med forsida
Hjelphemiddel/Aid :	Lovtekstar med eigne merknadar
Merknader/Notes	Ved bedømming tel alle del-oppgåvene likt
Vedlegg/Appendix :	Ingen

Sensuren blir offentliggjort på studentweb

The results will be published on Studentweb.

**EKSAMEN I
4112 AREALPLANLEGGING OG MILJØRETT**

Alle del-oppgåver (bokstavera) tel likt.

Oppgåve 1. GIS

- e) *I GIS nytter vi ofte geometriar til å beskrive plassering og utstrekning av objekt som skal visast på eit kart. Geometriar vert klassifisera i hovudtypene «punkt», «kurve», «flate» og «volum». Geometri typen «kurve» kan vidare inndelast i ulike undertyper. Den mest vanlege undertypen kallast «polylinje» (eller «polyline» på engelsk). I nokre samanhengar nyttar vi alternativt eit av dei litt meir upresise omgrepene «vektor» eller «linje» når vi eigentleg snakkar om ei «polylinje».*

Forklar kort kva som kjenneteiknar ei «polylinje». Kva er grunnen til at kurvetypen «polylinje» nyttast så ofte i GIS? Bruk gjerne ein figur for å illustrere svaret ditt.

- f) *I øving 4 var eit av tema digitalisering av kurver ved hjelp av skjermdigitalisering. I denne øvinga nytta vi verktøyet «Line» (eller «Linje» på norsk) til å digitalisere ATV-veier som «polylinjer».*

Forklar kort hovedpunktene i prosessen med å digitalisere ATV-veiene.

- g) *Et av punkta som ble nemnt i oppskrift for digitalisering omhandla omgrepet «snapping».*

Forklar kort kva som menes med omgrepet «snapping» og forklar spesielt kvifor «snapping» er så nyttig i forbindelse med digitalisering.

- h) *I øving 4 ble kartlaga «Toporaster», eller «Ortofoto 20 cm» nytta som kjelde for digitaliseringa. Både desse viser kartinformasjon som et «raster», og derfor ikkje som geometriar.*

Forklar kort kva som menes med omgrepet «raster». Nytt gjerne en figur for å illustrere svaret ditt.

Oppgåve 2. Arealplanlegging i Norge

Den fysiske arealplanlegginga i Norge vert regulera i hovudsak av det offentlige gjennom Plan og bygningsloven (PBL).

- g) Kvifor blir arealplanlegging sett på som ei viktig offentlig oppgåve?
- h) Kva for arealplantyper har vi etter PBL?
- i) Kva er hensynssoner?
- j) Kva er innsigelse?
- k) Kva er INON?
- l) Forklar kort den økologiske grunngjeving for disse ‘tommeltottreglene’ for arealplanlegging:

Begrep	Betre	Dårligere
Avstand		
Form		
Kompakt		

Oppgåve 3. Miljørettslige prinsipp

- d) *Til tross for at Norge er medlem av IWC (Internasjonale hvalfangstkommisjonen), har Norge fortsatt tillate noko fangst av vågehval etter å ha reservert seg mot moratoriet (full fredning) i IWC. Pga. dette moratoriet, er mange hvalarter i dag i sterkt framgang, inkludert vågehvalen. I 2016 vedtok Fiskeridirektøren å opne for fangst av til saman 880 vågehval, og i 2017 er denne kvoten økt til 999 vågehval (FOR-2017-03-20-359-Forskrift om regulering av fangst av vågehval i 2017).*

Kva for miljøprinsipp ligger bak eit slikt vedtak, og kor i lovverket er dette prinsippet heimla?

- e) Gi døme på andre miljørettslige prinsipp som nå er lovheimla, og korleis dei kan være aktuelle i arealplanlegginga.

- f) Dersom det er motstrid mellom ulike lover og forskrifter er det normalt nokre prinsipp som blir lagt til grunn for å vurdere kva som eventuelt gis forrang.

Kva menes med å bruke *Lex superior* prinsippet, *Lex posteriori* prinsippet og *Lex specialis* prinsippet i slike tilfelle.

Oppgåve 4. Arealplanlegging og miljørett

- g) Det planleggast for tida eit stort forbrenningsanlegg og pelletsfabrikk på Håbakken rett ved Lærdalsåi, ei av Norges beste lakseelver. Kva for miljølover er aktuelle som kan heimle at tiltakshavar får nødvendige løyve, og på kva grunnlag kan eit slikt løyve gis?
- h) Dersom det gis løyve til utslepp for dette forbrenningsanlegget, gis denne normalt for 10 år. I kva for tilfelle opnar loven for at det er mulig å endre betingelsane før 10 år er gått? Dersom det gis løyve til å bygge, kor lenge gjelder den?
- i) Korleis definerer lovverket kven som har status som en part i sak og i kva lov finn du dette?
- j) Forutset at bedrifta gis nødvendige løyve til tiltaket. Kven av de rettssubjekt som er angitt under vil de anta er part i saken? Gi en kort grunngjeving for dine standpunkt.
- Bedrifta i Lærdal som søker utslippskonsesjon til luft og vann
 - Tilvarande bedrift i nabokommunen Årdal
 - Elveeigar med fiskerett
 - Fiskar med fiskekort
 - Turister langs elva
- k) Det er viktig å få status som part i ei sak, på grunn av mange rettigheter som er lovbestemt i fm slik status. Angi nokre av desse rettighetane.
- l) Ein av kommunestyremedlemmene i Lærdal kommune er grunneigar der bedrifta ønsker å etablere forbrenningsanlegget. Kommunestyret må derfor ta stilling til hans habilitet. Kva lov og paragraf omhandlar habilitets-spørsmålet? Grunngjev også kvifor du meiner denne personen er habil eller inhabil i denne saken.